

„Kopalnia wiedzy” o gminie Susiec

**w kolorowance,
wierszu,
rebusie ...**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Zadanie pn. „Publikacja edukacyjno-rozrywkowa dla dzieci opisująca geografie i historię Roztocza ze szczególnym uwzględnieniem walorów gminy Susiec” mające na celu zachowanie i promocję dziedzictwa lokalnego poprzez promowanie obszaru LGD, w formie wykonania publikacji edukacyjno-rozrywkowej dla dzieci, opracowane przez Roztoczańskie Stowarzyszenie Agroturystyczne w Sułcu, współfinansowane jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Projekt dofinansowany za pośrednictwem Lokalnej Grupy Działania „Roztocze Tomaszowskie”

**GMINA SUSIEC
ZAPRASZA!**

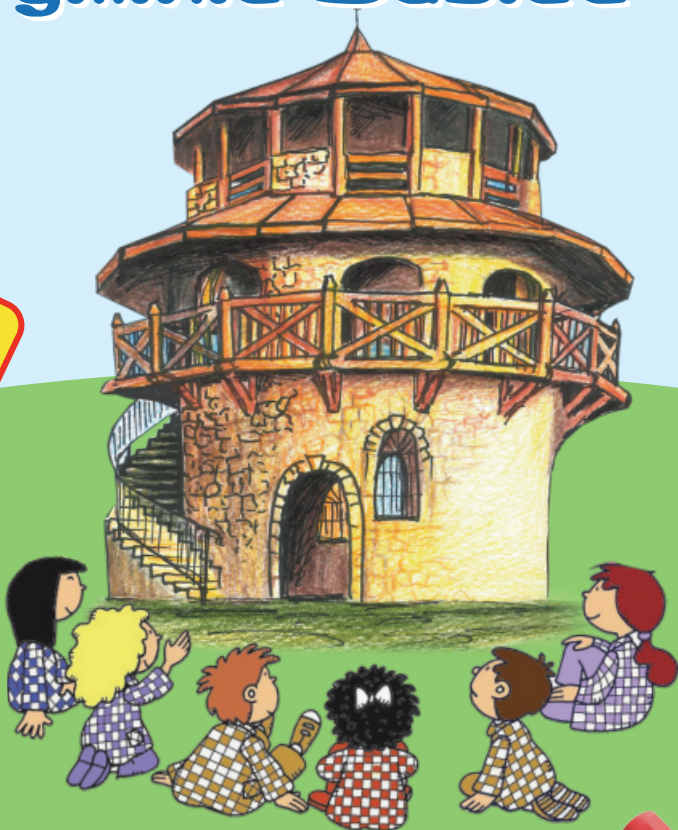

MACIEJ PENAR

„Kopalnia wiedzy” o gminie Susiec

**w kolorowance,
wierszu, rebusie ...**

© Copyright by Roztoczańskie Stowarzyszenie Agroturystyczne w Sułcu

Tekst i zagadki

Maciej Penar

Ilustracje

Paulina Wład, archiwum Gminy Susiec, archiwum wydawcy, www.pinterest.com,
www.pixabay.com, www.printmania.pl

Fotografie

Krzysztof Łagowski, **Maciej Penar**, archiwum Gminy Susiec, archiwum wydawcy

Konsultacje

Agnieszka Hałasa, **Krzysztof Łagowski**

Druk

Dynamo Druk

ul. Figowa 14, 92-771 Łódź
www.dynamodruk.pl

Krosno 2018

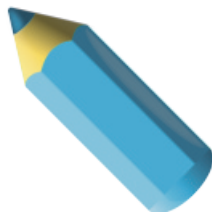
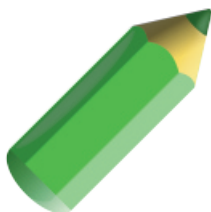
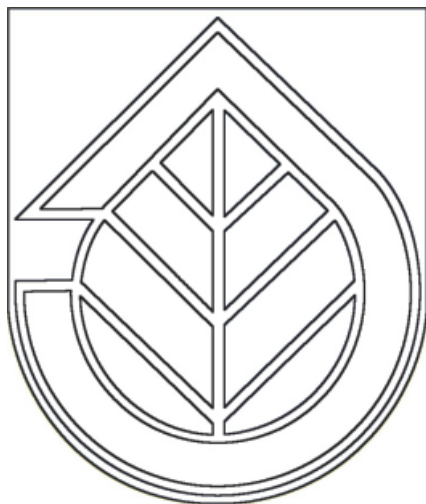
ISBN 978-83-66021-17-4

Wydawnictwo **ARMAGRAF**

ul. Krakowska 21, 38-400 Krosno
www.armagraf.pl

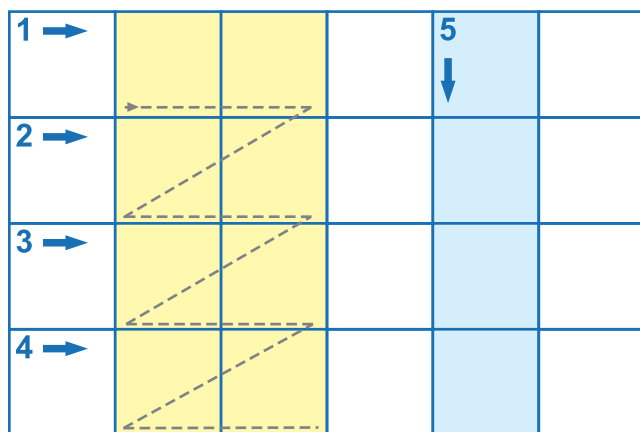
Pokoloruj logo gminy Susiec
zgodnie z powyższym
wzorem

Miłe dzieci, brzdące drogie,
większe, mniejsze i... maleńkie!
Ta książeczka wam opowie,
jak jest w gminie Susiec pięknie.

Z treści w rymy posplatanej,
różnorodnych zagadeczek,
ilustracji, malowanek
wiedzy wiele zdobędziecie!

Aby dowiedzieć się, w jakiej krainie leży gmina Susiec, rozwiąż logogryf i odczytaj nazwę w żółtych polach.

4

1

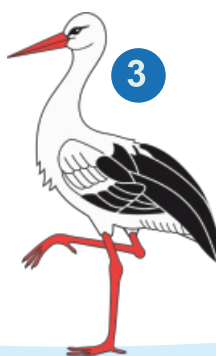
5

2

3

Odgadnięte rozwiązanie?
Znasz już nazwę tej krainy?
Pora zacząć więc zwiedzanie
od wsi Susiec – centrum gminy.

Kościół św. Jany Nepomucena
w Suścu

Przy ulicy Tomaszowskiej
para rzeźb drewnianych stoi,
Pawlak – Kargul, mówiąc prościej,
znani z filmu „Sami swoi”!

Dzieło to reżyserował
„mistrz komedii” – pan Chęciński
który tutaj się wychował,
Susiec jest do dziś mu bliski.

Z podanych poniżej słów utóż (wspomagając się kolorami)
imię pana Chęcińskiego – reżysera pochodzącego z Suśca.

S T R E S Y

L E W

--	--	--	--	--	--	--	--	--

Wypoczywać, czytelniku,
w Suścu można zimą, latem.
Jest ośrodków tu bez liku,
agroturystycznych kwater ...

Korty, sieć dróg rowerowych,
dwa baseny (w tym pod dachem),
dla odważnych park linowy –
czyż potrzeba więcej zachęt?

A gdy wokół pełno śniegu,
zamiast się przy piecu kulić,
udział weź w narciarskim biegu,
daj namówić się na kulig!

Kijki weź do nordic walking*,
toż spacery są wskazane!
Rażno kieruj swoje kroki
w miejsca wierszem opisane.

* Czytaj: NORDIK ŁOKING

LABIRYNT

Sprawdź, czy każde ze spacerowiczów jest na właściwej
drodze do wieży widokowej w Suścu.

Ania

Zosia

Piotr

Warto tutaj wspomnieć pewnie
(aby później nie umknęło),
że przez gminę Susiec biegnie
rowerowy szlak „Green Velo”*.

* Czytaj: GRIN WELO

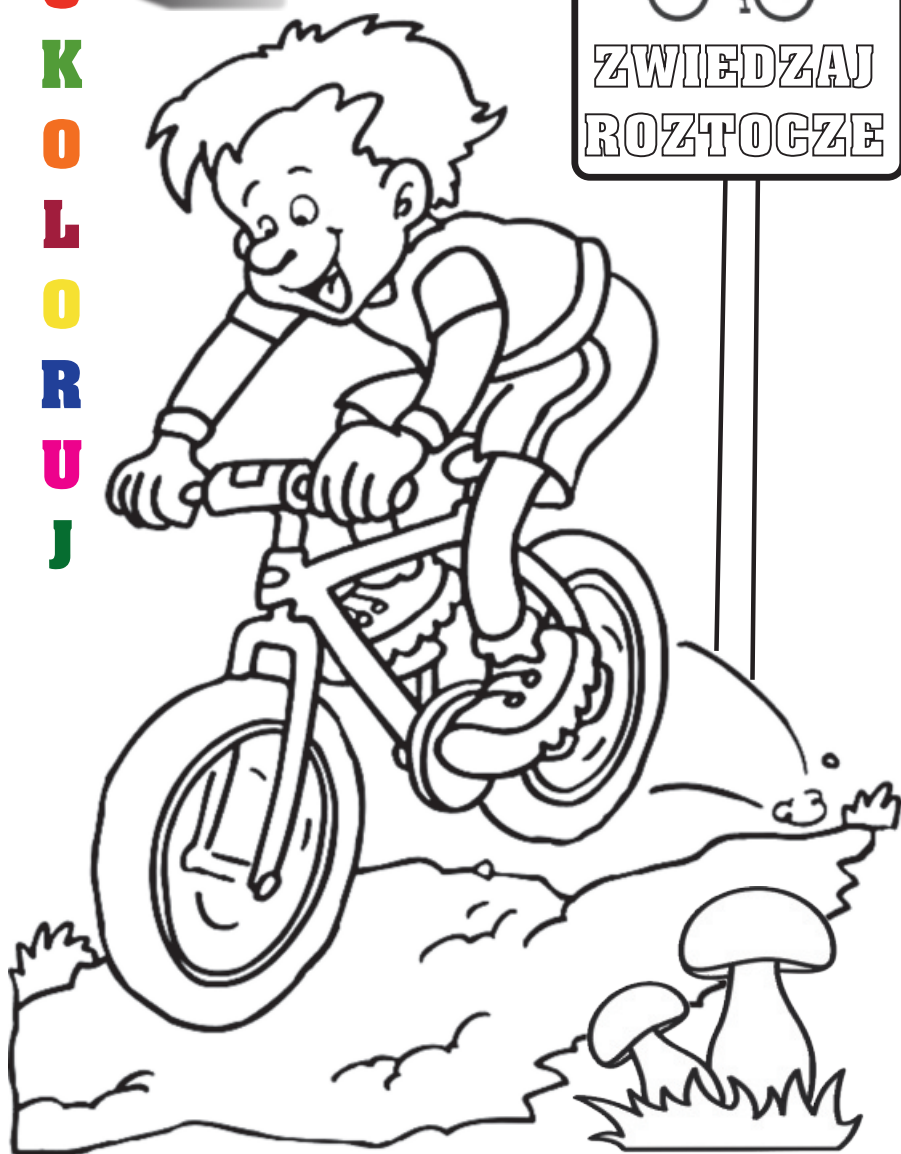
Trasa od Elbląga wiedzie,
wije się po wschodniej Polsce,
gdy wyruszysz nią, przejedziesz
kilometrów dwa tysiące!

Nocleg, serwis? „Co kawalek”!
Jest więc rzeczą oczywistą,
że w tej gminie znajdziesz parę
Miejsc Przyjaznych Rowerzystom.

P
O
K
O
L
O
R
U
J

Bieg nad Tanwią, marsz, koncerty ...,
moc atrakcji dla każdego –
na „majówkę” to oferty
są Jarmarku Susieckiego!

Śpiewać lubisz? Głos masz śliczny?
Na gitarze grasz, na skrzypcach?
Na festiwal transgraniczny
przyjedź tu pod koniec lipca!

Zaś we wrześniu w gminie mamy...
Dzień Ziemniaka. Pieczonego.
Wpadnij – szczerze zapraszamy.
I popróbuj – coś pysznego!

TRANSGRANICZNY
FESTIWAL
PIEŚNI
O RZTOCZU

POKOLORUJ

BIEG
NAD TANWIĄ

Idąc w stronę Grabowicy,
ujrzysz widokową wieżę –
panoramę okolicy
można stąd podziwiać szerzej.

Zaś gdy się ku szkole udasz,
na szlak wkroczysz turystyczny,
wnet zobaczysz wodne cuda –
spójrz na ten wodospad śliczny!

Pieniąc się i hucząc spływa
rzeczka, która (daję słowo!)
identycznie się nazywa
jak... **rogate zwierzę obok.**

Aby poznać nazwę kompleksu leśnego,
w pobliżu którego leży Susiec, rozwiąż rebusik.

A=U

--	--	--	--	--	--	--

P=S

--	--	--	--	--	--	--

**P
O
K
O
L
O
R
U
J**

Podziwiając leśną zielen,
idź ścieżyną aż do miejsca,
w którym wody rzeczki Jeleń
Tanew bierze w swe objęcia.

Strome wzgórze stąd już blisko –
ponoć był tam z drewna zamek,
stąd i nazwę ma: Zamczysko,
choć jest też Kościółkiem zwane.

Książę Gołdap tam panował
z piękną córką swą Tanewą –
tak legendy głoszą słowa,
którą zna tu każde drzewo...

Kiedy był na łowach Gołdap,
rzecz straszliwa się zdarzyła:
gród tatarska dzika orda
najechała i zdobyła.

A co stało się z dziewczyną?
Wyskoczyła, jak wieść niesie,
z wieży, w nurtach rzeki ginąc,
która odtąd Tanew zwie się.

REZERWAT PRZYRODY
NAD TANWIĄ

Gdy jesteśmy już przy Tanwi,
czas sposobny pewno przyszedł
porcją wiedzy was „nakarmić”
o tej rzece malowniczej.

Wije się przez puszcę pięknie,
skacze wodospadzikami,
co (zapewne w związku z dźwiękiem)
nazywane są „szumami”.

Choć spokojna się wydaje,
po ulewach groźna bywa.
Jest dla kajakarzy rajem –
weź z rodziną udział w spływach!

Mały sekret tu zdradzimy:
otóż na nadrzecznych krzakach
rosną w sierpniu cud-jeżyny,
można rwać je wprost z kajaka!

Gdy do Huty Szumy wpłyniesz
i przysiółka Rebizanty,
polskich dziejów wnet odkryjesz
niewesołe, mroczne karty.

Spójrz, tam budka wartownicza,
słupek oraz szlaban stoi.
Niegdyś biegła tu granica,
kiedy kraj nasz był w niewoli.

Dawno temu (był to bowiem
rok tysiąc dziewięćset pierwszy)
umknął tędy słynny człowiek –
leśnik pomógł mu tutejszy.

Wiedzieć chcesz, o kogo chodzi,
kto zaborcom wtedy uszedł?
Spróbuj troszkę się pogłować –
rozwiązanie masz w rebusie.

REBUS

W=J K=F

KA=SU

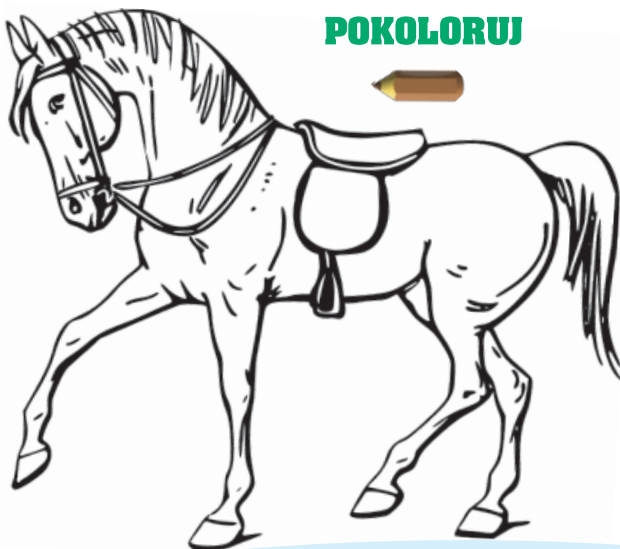
~~E~~

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Człowiek, którego
nazwisko poznasz,
rozwiązując rebus,
miał ukochaną
klacz - jej imię
w prościutki sposób
zaszyfrowano
poniżej.
Wiesz już?

POKOLORUJ

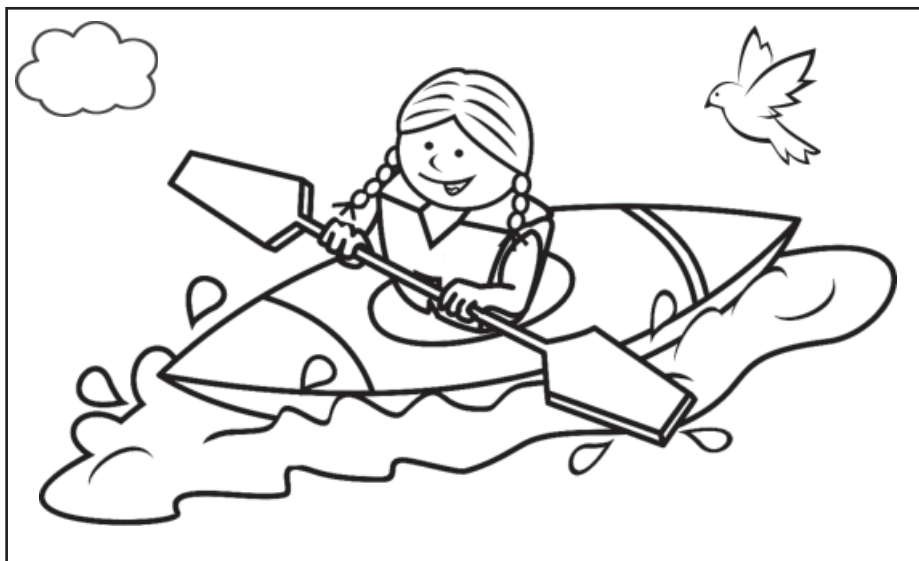

Znajdź pięć szczegółów, którymi różnią się ilustracje.

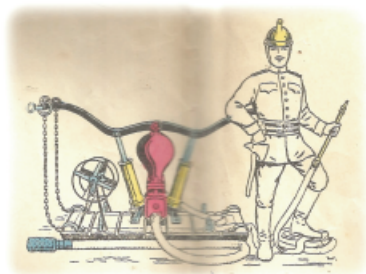
Po ich odszukaniu pokoloruj obrazki.

Pamiętasz, jak nazywa się płynąca przez gminę Susiec rzeka,
na której odbywają się spływy kajakowe?

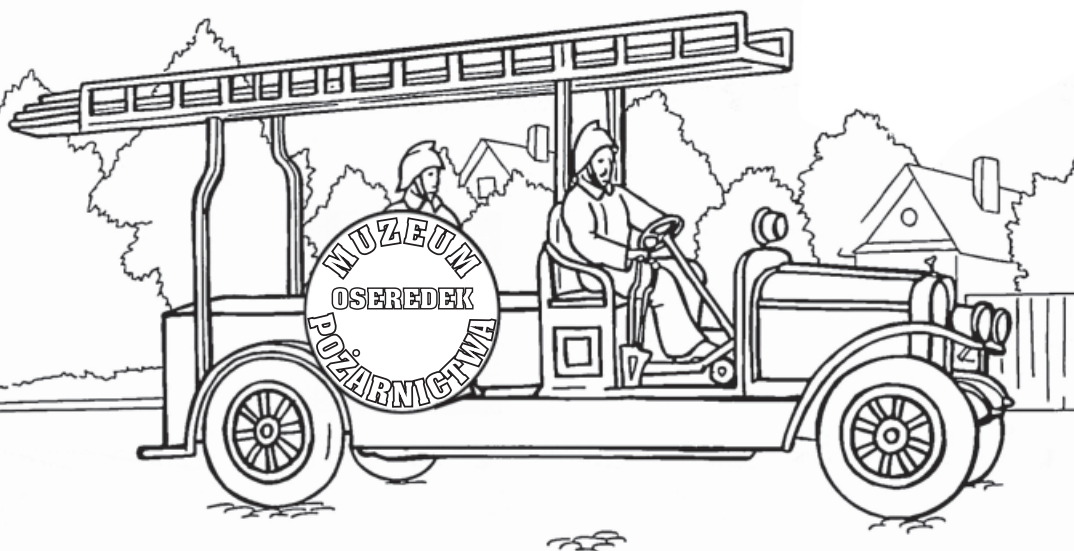
Chcesz historii poczuć powiew,
przyjrzeć się starociom z bliska?

Kurs na Oseredek obierz,
do Muzeum Pożarnictwa!

Są tam liczne eksponaty,
dzięki którym wnet się dowiesz,
czym i jak przed wielu laty
dzielna straż zwalczała ogień.

POKOŁORUJ

Mówiąc „cześć” Oseredkowi,
w dalszą drogę rusz wesoło.
Trafisz wkrótce wprost do Nowin,
gdzie był kiedyś kamieniołom.

Wapień tu wydobywano,
aby drogi zeń budować.
Dziś atrakcją Nowin znaną
jest platforma widokowa.

A wiesz, skąd są pod stopami
ślady różnych morskich stworzeń?
Zgadniesz? Przed lat milionami
było tutaj płytkie morze!

Pokoloruj obrazki. Czy rozpoznasz wszystkie zwierzęta?
Można je spotkać na Roztoczu, a nazwa jednego
z nich stanowi rozwiązanie kalamburu (gry słownej).

KALAMBUR

Spróbuj odgadnąć nazwę
zwierzęcia:

Wcina, choć pracą się
nie przemęcza.

Teraz wyruszymy w miejsce,
co kojarzy się z... horrorem,
Nie, nikt was wystraszyć nie chce!
Chodzi o Czartowe Pole.

Diabły ponoć tam hasały.
Aby ludziom sprawić kłopot,
wciąż powodzie sprowadzały,
piętrząc nurty rzeczki Sopot.

Niegdyś tu papiernia była
(resztki widać dziś jedynie).
Powiadają: – Czarcia siła
obróciła ją w ruinę!

Kiedy zmęczysz się upałem,
koleżanko lub kolego,
możesz udać się nad zalew
do Majdanu Sopotkiego.

Jest piaszczysta złota plaża
oraz jak... w Sopocie moło,
pamiętano o wędkarzach
i tych, co popływać wolą.

Skąd się wzięło tyle wody –
masz ze zrozumieniem kłopot?

Otóż, czytelniku młody,
z niezbyt dużej rzeki Sopot!

To nie żadne czary wcale.
Tamę kiedyś tu wzniesiono,
rzeczkę piętrząc – powstał zalew,
sztuczne, można rzec, jezioro.

REBUS

Rozwiązaniem jest nazwa geograficzna
występująca w tej książeczce.

Strzałka oznacza, że słowo należy
odczytać wspak (od końca).

~~Ł~~ = K

K = P

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

2	3	4
---	---	---

+

1	5	2
---	---	---

=

--	--	--

**metrów
nad poziomem
morza**

Rozwiązany już rebusik?
Brawo! Kroczy dalej dzielnie.
Może teraz dasz się skusić,
żeby wspiać się na Wapielnię?

Pytasz, co to znów takiego?
Toż Wapielnia jest najwyższą
z gór Roztocza Środkowego!
Zechcesz zostać jej zdobywcą?

Gdy skorzystasz z działań obok
(ich wyniki wpisz po prostu),
dowiesz się wręcz ekspresowo,
ile wzgórze to ma „wzrostu”.

Stąd już do Łosińca blisko –
niech nas wiodą leśne ścieżki.
We wsi tej ma swe źródłisko
wartki Potok Łosiniecki.

Jest też kościół stary z drewna,
jak podają źródła wszelkie –
rzymskokatolicki, jednak
dawniej służył jako cerkiew.

Obróć książeczkę i połącz kropki zgodnie z numeracją, a następnie pokoloruj obrazek. Czy znasz to zwierzę? Można je spotkać na Roztoczu, a jego nazwa kojarzy się z miejscowością, którą odwiedziliśmy na stronie 28.

Kto Roztocze latem zwiedza,
wnet spostrzeże oczkiem bystrym,
chodząc po ścieżynach, miedzach
piękne łąny zbóż złocistych.

Odpowiedzcie, dzieci drogie,
czy rozróżnić je umiecie?
Jak wygląda jęczmień, owies,
żyto i pszenica – wiecie?

Jasne dla was jest znaczenie
niedługiego słówka „żniwa”?
Oczywiście – tak koszenie
zbóż dojrzałych się nazywa!

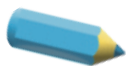
WYDEDUKUJ

Na podstawie opisów odgadnij, jakimi cyframi zostały oznaczone
JĘCZMIEN, OWIES, PSZENICA i ŻYTO. Wpisz te cyfry do krater.

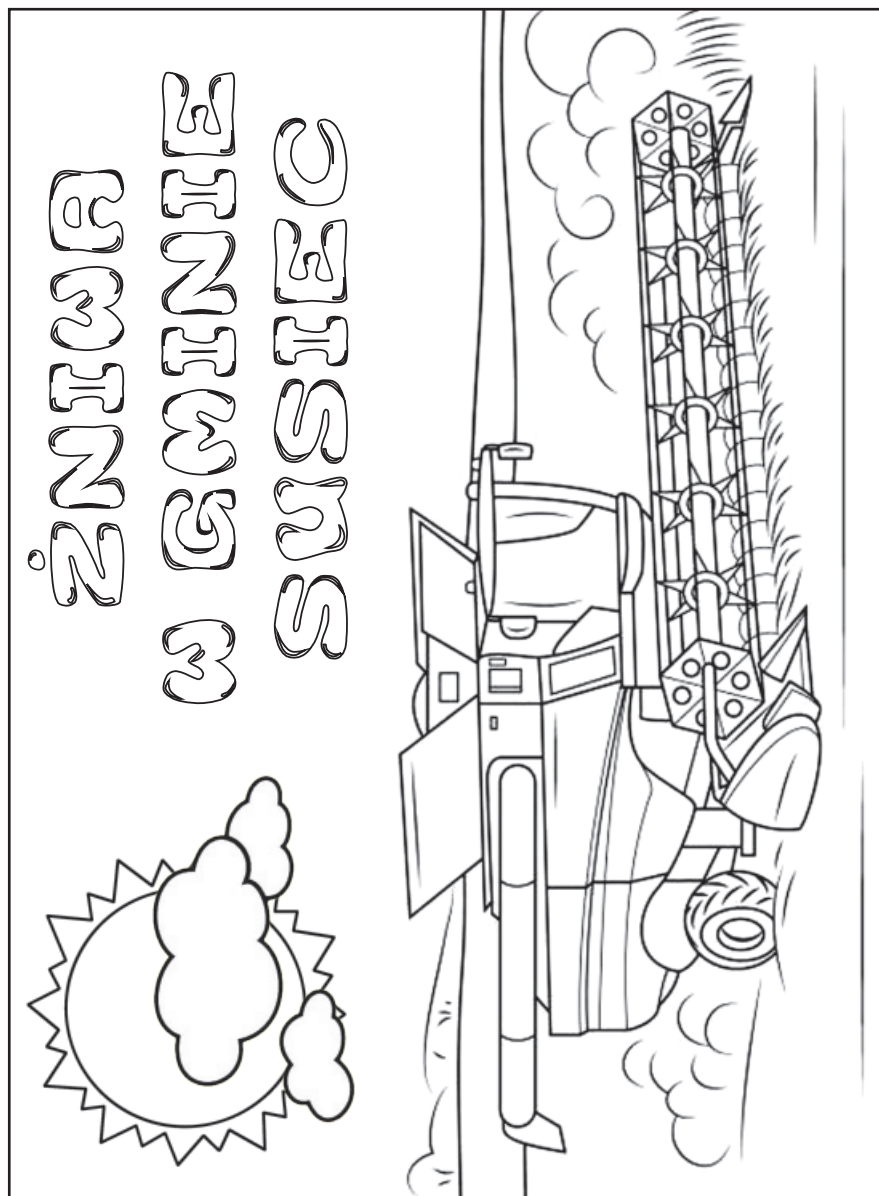

- 1 – w wyrazie „powiesz” widać odpowiedź
- 2 – tylko w tej nazwie „E” nie odnajdziesz
- 3 – jedyna „ona” wśród tego „grona”
- 4 – zawiera w sobie część słowa „promień”

Obróć książeczkę i dowolnie pokoloruj obrazek wraz z napisem

Powtórz kilka razy słowo WAŻNI.
Co słyszysz?

WYSZUKAJ W ZDANIACH

Znajdź w poniższych zdaniach imiona z legendy oraz nazwy geograficzne występujące na wcześniejszych stronach książki. Odgadnięte słowa wpisz do kratek.

CO RANO SER EDEK JADA.

--	--	--	--	--	--	--	--

PODZIWIĄ WIELKI PLATAN EWA.

--	--	--	--	--	--

CAŁE WAKACJE LEŃ PRÓŻNOWAŁ.

--	--	--	--	--

LUBIĘ CHODZIĆ BOSO PO TRAWIE.

--	--	--	--	--

CHEŃTNIE KUPOWANO WINYLOWE PŁYTY.

--	--	--	--	--	--

KWIATY MONGOŁ DA POLCE.

--	--	--	--	--	--

WIECZOREM WYRUSZAM CZY SKORO ŚWIT?

--	--	--	--	--	--	--	--	--

RYBAK NIE MIAŁ CZASU SIECI NAPRAWIĆ.

--	--	--	--	--	--

Kiedy miał wędrować zechcesz
spędzić parę chwil inaczej,
prędko znajdziesz takie miejsce,
gdzie połuścisz się, poskaczysz.

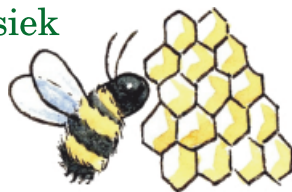

Gmina Susiec (ukłon, brawa!)
o aktywność dba ogromnie –
w każdej wiosce jest plac zabaw,
a w niektórych też siłownie.

POKOLORUJ

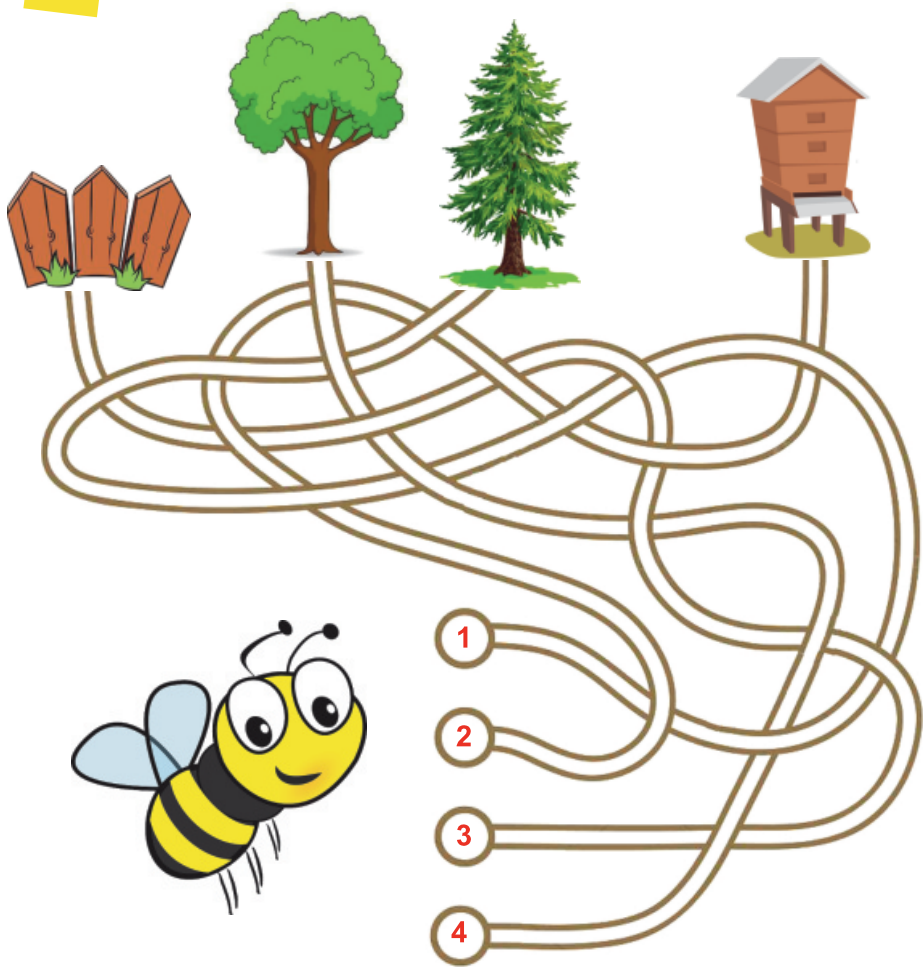

W gminie Susiec w bród jest pasiek
(czyli uli, a w nich pszczołek).
Może, dzieci, chętkę macie
na miód z Grabowicy, Kunek?

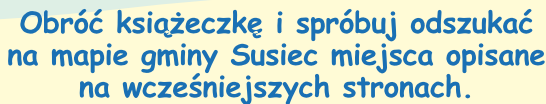

LABIRYNT

Pomóż pszczołce ustalić, którą trasą doleci do ula.

LEGENDA

Żegnać czas susiecką gminę
i wyjść z jej gościnnych progów.

Może teraz choć na chwilę
zechcesz wpaść do Krasnobrodu?

To miasteczko, uzdrowisko,
wszystkich czarem swym urzeka,
z Suśca jest tam bardzo blisko,
rażno ruszaj więc, nie zwlekaj!

Warto fakt tu odnotować,
iż miejscowość tę przepiękną
rozślawiła w krąg królowa
nazywana Marysieńką.

Kościół tu ufundowała,
bowiem krasnobrodzkie wody,
gdy ze zdrowiem kłopot miała,
wyzwoliły ją z choroby.

LOGOGRYF

Rozwiązaniem jest imię i nazwisko króla Polski – męża królowej Marysieńki.
Dla ułatwienia wpisano już dwa wyrazy (związane z treścią tej książeczki).

Rozwiązanie ↴

1

2

3

T	A	N	E	W

2

4

5

6

7

8

9

10

11

R	Z	E	K	A

4

7

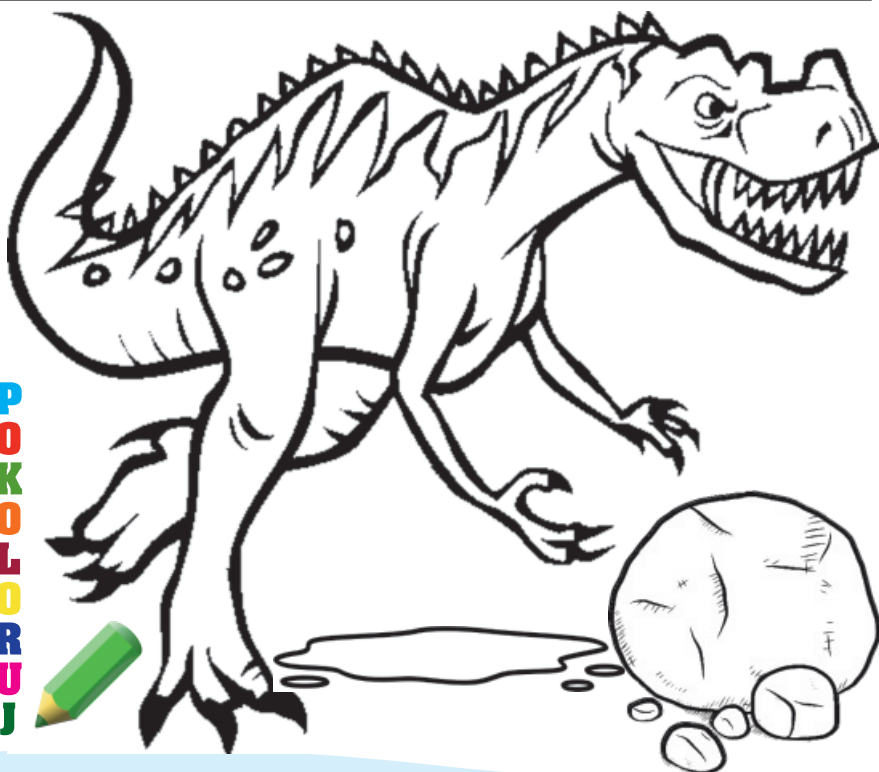

Wśród atrakcji w Krasnobrodzie
trzeba także wskazać zalew,
jest kaplica też „na wodzie” →
i Muzeum Wsi wspaniałe.

Zaś w dolinie niedalekiej...
dinozaurów wręcz bez liku.
Tu i tam złe błyska ślepie,
lecz się nie bój, czytelniku!

DINOZAURY - KRASNOBRÓD

P
O
K
O
L
O
R
U
J

Sztuczne gady? Nie ma strachu!
Teraz zwiedzić czas Zwierzyńiec.

Ruszał na północny zachód
(rzeką Wieprz tam też dopłyniesz).

Do Guciowa wstąp po drodze,
szkoda skansen wszak ominąć –
dawnej przyjrzyj się zagrodzie
i prastarym skamielinom.

A w Zwierzyńcu – też ciekawie,
tu spodoba się turyście
kościół, który jest... na stawie
(stąd też zwie się go „na wyspie”)

Jakieś ślady nad stawami...
Skąd się wzięły? Chyba końskie?
Ach, to jasne. Spójrz, tam w dali
pasą się koniki polskie!

Był w miasteczku też młyn wodny,
ale został rozebrany.

Ten poniżej jest podobny.
Pokoloruj go kredkami.

Poświęć chociaż godzin kilka,
by rozejrzeć się w Zamościu.
Wiedz, w tym mieście żadna chwilka
nie jest nudna, drogi gościu.

Rynek Wielki (fakt, niemały!),
kamienice zdobne wokół,
no i ratusz okazały.

Zobacz wszystko, piękno poczuj!

A po bokach mniejsze place.
Jak się nazywają, pytasz?
Zgadywanki lubisz, zatem
znajdź odpowiedź w rebusikach!

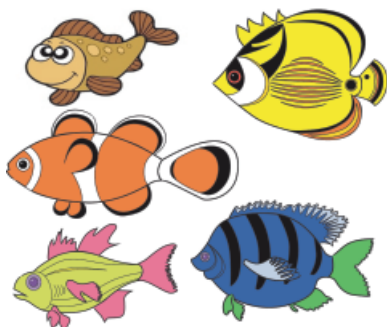
REBUSIKI

Uzupełnij tekst przy obrazkach (umieść właściwe słowa nad kreskami), a następnie zmień litery zgodnie z instrukcją (np. P=S) i wpisz do kraterk odszyfrowane nazwy zamojskich placów, o których mowa na stronie 42.

1

PIĘĆ _ _ _ _ _

B=N

--	--	--	--	--

KONIK
_ _ _ _ _

P=S

--	--	--	--	--

2

TATUŚ

i _ _ _ _ _

S=R

--	--	--	--	--

NASTAŁ
POKÓJ!
KONIEC
_ _ _ _ _

J=D

--	--	--	--	--

Bramę Lwowską przekrocz hardo,
poślij w tarczę strzałę z łuku,
„ognia daj” z armaty salwą,
jeśli się nie boisz huk.

Dość zabytków? Zatem obrót
zrób ku kolejowym torom
i zoologiczny ogród
odwiedź – zwierząt poznasz sporo!

Oto król zwierząt, czyli ...

Także jego spotkasz
w zamojskim zoo.

P
O
K
O
L
O
R
U
J

Spodobało się Roztocze
i udana jest wycieczka?
Miejsz wspaniałych jeszcze krocie,
ale... kończy się książeczka.

Jest ci smutno odrobinę?
Poproś zatem kogoś z bliskich
i znów odwiedź tę krainę.
Gminę Susiec przede wszystkim!

W każdej porze warto przybyć,
ciepłym latem, zimą srogą...
Płynąć Tanwią, zbierać grzyby
gnać w kuligu śnieżną drogą.

P
O
K
O
L
O
R
U
J

Poznasz urok Tomaszowa
(Lubelskiego – dla jasności)
i Narola, Józefowa ...
Wróć tu – miło będzie gościć!

Kościół Zwiastowania
Najświętszej Maryi Panny
w Tomaszowie Lubelskim

Wieża w kamińskotomach
w Józefowie

Zamek Łosiów w Narolu

Rozwiązania zagadek oznaczanych w książeczce czerwonym znakiem zapytania.

STRONA 6 (logogryf): **Roztocze** (1 – kromki, 2 – cztery, 3 – bocian, 4 – rzeźby, 5 – krab).

STRONA 7 (ułoż imię): **Sylwester**.

STRONA 9 (labirynt): **Ania, Zosia i Piotr dotrą do wieży widokowej**.

STRONA 15 (rebusik): **Puszcza Solska** (paszcza: A=U – PUSZCZA, Polska: P=S – SOLSKA).

STRONA 19 (rebus): **Józef Piłsudski** (wózek: W=J, K=F – JÓZEF; piłka: KA=SU – PIŁSU; deski: bez E – DSKI).

STRONA 19 (imię klaczy): **Kasztanka** (kasztan+KA).

STRONA 20 (pytanie): **Tanew**.

STRONA 20 (znajdź różnice): **Ptak, prostokąt na kamizelce, warkoczyk, pasek z tyłu kajaka, kropla na lewo od kajakarki**.

STRONA 23 (pytanie): **Jeleń, ryś, dzik, zając**.

STRONA 23 (kalambur): **Jeleń** (wcina – JE, pracą się nie przemęcza – LEŃ).

STRONA 26 (rebus): **Rzeka Sopot** (orzeł: bez O, Ł=K – RZEK; osa: wspak – ASO, kot: K=P – POT).

STRONA 27 (dodawanie): **386** m n.p.m. (2+1=3, 3+5=8, 4+2=6).

STRONA 29 (pytanie): **Łoś**.

STRONA 30 (wydedukuj): **1 – owies, 2 – żyto, 3 – pszenica, 4 – jęczmień**.

STRONA 31 (pytanie): **Żniwa** (wa-żni-wa-żni-wa).

STRONA 32 (wyszukaj w zdaniach): **Oseredek, Tanewa, Jeleń, Sopot, Nowiny, Gołdap, Zamczysko, Susiec**.

STRONA 34 (labirynt): **Do ula prowadzi trasa numer 2**.

STRONA 37 (logogryf): **Jan Sobieski**

(1 – jajko, 2 – koala, 3 – Tanew, 4 – miska, 5 – krowa, 6 – arbuz, 7 – kwiat, 8 – rzeka, 9 – misie, 10 – rekin, 11 – ogień).

STRONA 43 (rebusiki): **1 – Rynek Solny**

(pięć **rybek**: B=N – RYNEK; konik **polny**: P=S – SOLNY);

2 – Rynek Wodny (tatuś i **synek**: S=R – RYNEK; nastał pokój, koniec **wojny**!: J=D – WODNY).

STRONA 44 (pytanie): **Lew**.

SUSIEC NA ROZTOCZU

Kraina lasów, wody i słońca

ROZTOCZAŃSKIE STOWARZYSZENIE AGROTURYSTYCZNE W SUŚCU

www.susiec.com.pl ■ www.roztocze-agroturystyka.pl

E-mail: stowarzyszenie@susiec.com.pl ■ Telefon: 531-475-652

